

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: *DUMINEC'A.*

PRETIULU ABONAMENTULUI.

Pentru Austró-Ungari'a:

Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.

PRETIULU INSERTIUNILORU:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu

cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.;

si mai sus 5 fl. v. a.

Correspondentiele sè se adreseze Redactiunei

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

Èr banii de prenumeratiune la

TIPOGRAFFA DIECESANA in ARAD.

La inceputulu anului scolasticu 1888/9.

Câtev'a dile ne despartu de diu'a de 1. Septemv're, si portile scóleloru nóstre se vor deschide de nou. Vom incepe cu ajutoriulu lui Ddieu unu nou anu scolasticu.

Fi-vom mai norocosi, si respective poté-vom face mai multu pentru instructiunea si educatiunea poporului romanu in anulu scolasticu, in carele intràm?

Am facutu si in trecutu tot ceea ce am potutu pentru ridicarea culturai nóstre nationale. Si daca toti dicemu, ca in trecutu nu s'a facutu, si respective nu s'a potutu face de ajunsu, urmarea naturala este, cá in anulu, in carele intràm si in cei ce au se-lu urmeze, se facemu mai multu. Si multe sunt motivele, cari ne indémna a crede, ca in adeveru, in realitate vom si pote face mai multu.

Corpulu nostru invetiatorescu din anu in anu se completéza prin puteri noue, si credemu prin puteri bune; ér intre membri mai vechi ai corpului didacticu gasimu multi barbati zelosi si cu tóta inim'a pentru caus'a instructiunei.

Si daca scól'a este invetiatoriulu, atunci din acésta parte trebue se speràm, ca vom poté face din anu in anu tot mai multu. Dar scól'a nóstra elementara mai are a luptá cu multe alte necazuri. Intre aceste necazuri vom amintí la locul primu frecuentatiunea scolara. Stàm reu cu frecuentatiunea. N'am ajunsu inca cá in calculu generalu se potemu constatá, nici chiar ca jumetate din pruncii obligati a cercetá scól'a, se-o si cerceteze faptice, si sè se impartasiésca de binefacerele instructiunei. Pre langa acést'a nu stàm destulu de bine nici cu scól'a de repetitiune.

Scaderile acestea sunt mari, pentru ca in instructiune nici unu feliu de scadere nu este mica. Ele se potu inse repará; si maestrulu chiamatu a-le repará este in prim'a linia invetiatoriulu, ér in a dou'a linia este administratiunea scolara.

Preindemu multe dela invetiatori, dar nu preindemu nimicu mai multu, decât ceea ce le impune

detorinti'a. Vom dice tuturoru dloru invetiatori, cá in anulu, in care intràm se fia cu mai multa grije la aceste scaderi, si anume se staruiésca, ca instructiunea se devina tot mai interesanta, cá astfeliu metodelu densiloru se fia, si se devina motorulu principalu pentru ameliorarea frecuentatiunei. Le vom dice apoi ca unde metodelu densiloru nu se va aretá destulu de puternicu in punctulu acést'a, — se staruiésca a capacítá pre parinti, si a atrage atentiunea comiteteloru parochiale asupra acestei imprejurári, cá astfeliu cu puteri unite sè se faza ceea ce unulu câte unulu nu potemu face.

Când preindemu acést'a dela dnii invetiatori, si când dicemu comiteteloru parochiale, cá se fia man'a drépta a invetiatoriloru, — ne vine in minte unu lucru, carele nu este pré frumosu, si pre carele toema pentru ca nu este frumosu, credemu, ca este bine se-lu amintimu aici.

Se intempla adeca in unele pàrti, ca ómenii nostri din parochia nu traiescu unii cu altii in cele mai bune relatiuni. Se intempla adeca, ca invetiatoriulu nu traesce bine cu preotulu, si preotulu cu invetiatoriulu, seau cu alti membri si fruntasi din comuna.

Sunt lucruri omenesci si aceste nentielegeri si divergintie personale; si daca intre ómeni dragoste cu de-a sil'a nu se póte, — apoi unu lucru credemu, ca este cu putintia; ér acestu lucru lu-ceremu cu intetire dela toti ómenii nostri.

Scól'a si cestiunile scolarie sunt lucruri, cari ne privescu pre toti de o potriava. Scól'a apoi nu are nimicu nici cu dragostea, nici cu nentielegerile si divergintiele nóstre personale. Ea pretinde dela toti de o potriava, se-i dàm tributulu, pre carele lu-potem, si cu carele i-suntem detori. De unde urméza neaperratu, ca atunci cand lucràm in ale scólei se nu se semta nici odata nici dragostea, nici nentielegerile nóstre personale; ci se-se semta, si constate numai unu singuru lucru: dragostea nóstra, a tuturoru catra scóla, si catra caus'a cea mare a instructiunei poporului romanu.

Credemu, ca nu mai este de lipsa, cà se mai repetim si astadi aici de nou, ca noi romanii, si in specialu noi romanii ortodocsi, suntem de multu pusi la proba, si avemu astadi mai multu, decât ori cand se-ne probàm, si se-ne aretàm puterea nòstra de viétia si capacitatea nòstra de dezvoltare.

Ei bine, am facutu noi ceea ce am potutu si in trecutu in acésta privintia; dar din nefericire pré de multe ori s'a semtitu la noi faptulu regretabilu, ca chiamati la lucru pre terenulu vietii publice, s'a intemplat, se uitàm de cauzele mari, de cari eram chiamati a ingrijì, si ne-am treditu, ca ne gasimu pre unu terenu de mici nentielegeri personale.

N'a fost bine nicairi, unde a fost astfelu, si nu póte fi bine nici la noi.

Dar in sfersitu ce a fost s'a trecutu, si trecutul numai atunci este de valóre pentru omu, daca este dascalulu presentului si indreptariulu viitoriului.

Noi toti am facutu multe si mari esperiintie in viéti'a publica a parochieloru nòstre. Cu totii am potutu constatá, si putem vedé si astadi cu ochii, ca in tóte acele comune unde intre fruntasi, intre preoti si invetiatori a domnitu pacea si bun'a intielegere — lucrurile au mersu bine, comu'a a progresatu vedindu cu ochii. Din contra in tóte locurile, in cari au fost nentielegeri, lucrurile au mersu din reu in mai reu.

Avem noi comune si inca multisóre, in cari de departe se vede, ca scól'a n'are nici o scadere. Pentru ce? Pentru ca ómenii s'au intielesu, si se intielegu; ér unde domnesce bun'a intielegere, tóte se potu face cu usiurintia si repede.

Ei bine cu acésta, mai multa buna intielegere si mai generala dorimu se-se inaugureze anulu celu nou scolasticu.

Dar se dice, si este faptice multu adeveru in acésta dicetória, ca nu cu toti ómenii poti se traciesi bine. Pre ómeni, asia i-a facutu Ddieu, cá unulu se gandésca un'a, altulu alt'a, unulu se aiba unu temperamentu, ér altulu, altulu.

Si in adeveru asia este; dar pentru aceea i-a datu Ddieu omului minte si intieptiune, ca se scie chibzui si judecá, si in viéti'a publica cu deosebire se póta intocmi tóte astfelu, cá se nu provóce nici odata divergintie, ci totdeun'a se-le impace. Impacarea acestoru divergintie este cu deosebire chiamarea preotimei. A facutu multe bune poporului preotimea nòstra in trecutu. Nici unu bine mai mare n'a facutu nici odata, decât celu carele este chiamata a-lu face astadi acolo, unde este trebuintia, si acestu bine este: a impacá divergintiele dintre ómeni in totu loculu, pre unde ele sunt, si voru fi fiend.

Cu acestu modu de gandire si cu acésta maxima de viétia procedendu preotimea nòstra ori ce scadere se vede astadi in scóla, se indreptéza de sene.

Morburile societátii omenesci.

Societatea omenésca, cá un'a, carea e mai presu intre tóte societátile regnului animalicu, si care — totodata, e provediuta cu putere cugetátore, inca e predomnita de unele morhuri, vitiuri, cari nu potu fi spre lauda nici celoru mai inferióre animale. Si invetiatorii lumii acestei'a, cu seculi inainte de ast'a, s'au nisuitu intr'acolo, cá se sterpésca vitiurile atât de daunóse omenimei din societatea omenésca, facend pre omu, cá acel'a se fie demnu a portá numele de omu, dar — dorere — pana in diu'a de adi n'au ajunsu mai la nici unu resultatu.

Tóta lumea scie apoi, cà e frumosu a face bine, a fi omu de omenie, cu unu cuventu: omu in intielesulu stensu alu cuventului; si érase tóta lumea scie, ca a fi omu precum se cavine, omu la loculu seu si a trai in societate, este celu mai greu lucru pentru elu, care numai ni-lu potemu inchipuí. Si fiind-cà e unu lucru asia de mare, urméza, cà numerulu acelor'a trebue se fie fórte micu, si fiind acestu numeru, micu, urméza de sine, cà numerulu celoralalti cu atât trebue se fie mai mare.

Societatea omenésca astfelu compusa, fara ecuilibriu, nu póte se aduca ródele acelea, care s'ar asseptá dela o societate compusa din astfelu de membrii, cari sunt provediuti cu putere cugetátore, o putere, cu ajutoriulu carei'a sunt in stare a deschilini binele de reu, adeverulu de mintiuna etc. Si fiind odata astfelu compusa, cei putieni trebue se fie espusi la cele mai mari necazuri si suferintie din partea societátii. Ei, dar omulu trebue se traiésca in societatea omeniloru, carea, dupa cum am disu, e compusa fara ecuilibriu: putieni ómeni buni, ér maioritatea absoluta e din astfelu de ómeni, cari nu prea facu acea, ce s'ar cuveni se faca.

Mantuitoriulu Christosu a venitu in lume, cá se lumineze pre ómeni cu lumin'a adeverului, ér resplat'a i-au fost mórtea pre cruce, pentru-cà cei mai multi ómeni nu erau iubitori de adeveru si dreptate, prin urmare nu li-au convenitu invetiaturile si asia au cautatu se-lu delature din naintea loru. Asia au patimitu Christosu, si tot asia au patimitu toti acei'a, cari s'a luptatu pentru adeveru si dreptate; istori'a ni-e martora.

Se dice, ca pe tempulu acel'a au fostu poporulu fórte inapoiatu in cultura, si in urm'a acestei'a au fost in capaci a primi invetiaturile lui Christosu. Ce e dreptu, ómenii pe atunci erau fórte indereptu in cé privesce cultur'a, si purtarea ómeniloru de atunci facia de Christosu, o atribuimu lipsei de cultura. Asia e, dar punendu intrebarea: óre, déca adi, in seclulu luminiloru, s'ar ivi unu alu 2-lea Mesi'a, ar pàti-o elu óre mai bine? De siguru ca nu. Si déca in fapta n'aru fi pusu pe cruce, celu putienu in tóta viéti'a lui ar fi huiduitu si batjocuritu de toti asia, ca singuru si-ar dori mórtea, fie aceea apoi in ori

si ce chipu. Spuni si adi adeverulu, o patiesci de buna séma, si nu vei fi bine vediutu de nime, vei fi consideratu de unu omu fara cultura, cà nu te scii acomodá inprejuràriloru timpului, adeca, nu ambli asia, cum n'ar trebui se amble o fiintia rationala. Ambli cu capulu plecatu, esti lingusitoriu si falsifici adeverulu adeca, faci dupa voi'a fie carui'a, fie bine fie reu, atunci de buna séma vei fi placutu si bine vediutu. Asia stamu, cà nu scii, cum anume, se-ti cresci baiatulu: omu in intielesulu stensu alu cuventului, dupa principiile adeverate ale educatiunii, ori se cresci unu omu, care se-si întórca mantau'a in tot-déun'a intr'acolo, din catrau bate'ventulu, unu omu cu dóne fecie adeca, care dice un'a si face alt'a etc. Crescendu-lu omu precum se cuvine: cu caracteru, iubitoru de adeveru si dreptate, va fi nefericitu in lume si pururea va fi cu inputarea: ca e unu omu fara pracsă de viétia, adeca nu se pricepe la misie-liile lumii acestei'a. Celalaltu inse, precependu-se la del-destea, va fi bine vediutu si va duce o lume alba cât traesce.

E durerosu apoi asia cum e, dar e si mai durerosu atunci, când astfeliu de lucruri se intempla si acolo, unde nu s'ar cuveni sè se intemple; se practiséza astfeliu de lucruri si de acei'a, cari sunt chemati a starpi din redacini vitiurile atât de daunatióse omenimii, pentru-cà bine se-ni insemnamu, cà nemicu nu este mai scumpu in lume de cât aceea ce este mai putienu. Si micu este numerulu celoru drepti, prin urmare, cu atât vor fi acei'a si mai pretiuiti, déca nu acum, celu putienu dupa mórtea loru. Si cu atât mai vertosu au se-o faca ómeni, pre cari, inprejuràrile materiali, nu-i silesce se faca aceea ce nu e cuviintiosu, numai — póte — se satisfaca egoismului loru. E de tot reu, când se practiséza astfeliu de lucruri de omulu seracu, care prin aceea, se face din omu ne omu, dar cu atât mai reu e atunci, când tot astfeliu de lucruri se practiséza de ómenii, cari sunt independenti prin aceea, ca dispunu de o avere, ori astfeliu de oficiu, prin care e asigurata subsistinti'a de tóte dilele.

Cáci, practisandu-se tot asia, dupa cum se practiséza pe unele locuri, fie-care tata de familie, vrènd-nevrènd, si-va pune intrebarea: óre n'ar fi mai consultu, cà la crescerea prunciloru se nu ne folosimu de principiile adeverate ale educatiunii, ci, cá se póta trài in lume, se-ne folosimu de principiile moderne? Si atunci apoi am ajunsu la dobitocia.

Galsi'a, la 12. Iuliu 1888.

Invetiatoriulu.

Insciintiare.

Renniunea femeiloru romane din Brasiou a infintiatu, dupa cum se scie, unu internatu, cu scopu de a instruí fetitiile asiediate aci in menajulu casei, pre cum si in diferite lucruri de mana, ce cadu in sfer'a unei bune económe; si anume se invatia aci:

- a) a pregati tot feliulu de mánhari;
- b) a spalá si a calcá tot feliulu de albituri;
- c) a cóse la masina albituri si vestminte;
- d) a tórece, a tiese pánza, postavu, covóre si alte lucruri pentru trebuintiele casei (industria de casa);
- e) a cultivá legumi;
- f) Reguli higienice.

In acestu internatu se primescu:

A) Interne.

1. Fara plata fetitie orfane serace din Brasiou, care vor fi absolvatu 3—4 clase primare, si vor fi implinitu 14 ani. Aceste fetitie voru provedé tóte servitiile interne.

2. Cu plata se primescu: parte fetitie de acele, care au absolvatu clasele primare, si voru sè se cualifice, numai in lucrurile, care se instrúeza in internatu; parte de acele, care pe langa acésta cualificare voru se continue invetiamentulu la vre-un'a din scólele din locu.

Pentru instructiunea in lucrurile de sub a) b) c) d) e) f) precum si pentru intrég'a alimentare (nutrire) se platesce anticipativu 10 fl. pe luna pentru fie-care fetitia.

B) Externe.

Fetitie de acele din Brasiou, care vinu in internatu numai peste di, platescu pentru instructiunea de sub punctele a) pana la f), precum si pentru mán-carea de prandiu si de séra (ojina) 6 fl. pe luna.

Parintii, care voescu se-si asiedie ficele loru in acestu internatu, au sè se adreseze la subscris'a presidenta.

Agnes Dusioiu, *m. p.*
presidenta.

Dr. Nicolau Popu, *m. p.*
actuaru.

O privire fugitiva in Istori'a bisericésca a Romaniloru

— de Emilianu Micu. —

(Continuare si fine.)

Aici cauta se mai pomenimu cà Isai'a Diacovits a fost de pe la anulu 1695 si episcopu al Serbiloru din dieces'a Timisiórei. Dicu al „Serbiloru,“ cà romanii aveau episcopul loru propriu in Timisior'a. Prin acésta apucatura strategica se facura cele dintâi încercari de a scerge episcopi'a romana timisioareana, precum si a altoru episcopii romanesci. Pre cum se vede prea apriatu din diplom'a Leopoldina datata din Vien'a la 4. Martie 1695 contra-semnata de Blasiu Iaklin episcopulu Nitriei si de Paulu Mednyánszky. Pre cand pe la anul 1690—1691 erá Isai'a numai al Ienopolei.

Acésta imprejurare, cà a fost si episcopu al Temisioarei inca a datu ansa din punctu de vedere serbescu de s'a stramutatu de la Ienopolea la Arad mai in mijlocul creditiosilor sei.

Mutanduse Isai'a Diacovits la 1706 la Aradu, nu a incetat a se numi pre sine Episcopu al Ienopolei, pre langa noulu primotitlu al Aradului etc.

Ce titulare va fi folositu Isai'a la Ienopolea si acum la Aradu, precum si urmatorii lui Ioanichie Martinovits de pe la anulu 1710 si Sofronie Ravaniceanin de pe la

anulu 1722 nu ne este pana acum cunoscutu cu positivitate (Arad története, Lakatos Ottó. Arad, 1881. II. kötet pag. 63. Despre biseric'a gr. or. Aradana de Ioanu Russu 60—66.)

Din inscripțiunea lapidara in limb'a slavona, carea pe semne este si falsa, nu e originala, ce se mai pastréza in pridvorulu usiei drepte dela biseric'a sêrbesca din Aradu, nu se pote erua de cât cã Ioanichie Martinovits Archie-reulu Aradului-Ienopoliei a reposatu la 1719. Asemenea si Scfronie Ravaniceanin reposà la anulu 1725 ¹⁾

Episcopul Aradului Vichentie Ioanovicu (1727—1731), dupa cum se vede din Antemisulu cel vechiu din S. biseric'a a Seleusiului din comitatulu Aradului ²⁾ se numiã al Aradului, Magno varadinului, Ienopoliei, Zaran-dului, Comitatului Biharu si Halmagiului. De cand si-au luatu episcopii Aradului acestu titlu, nu am aflat, dar mi-se pare, cã a fostu adusu dela Ienopolea. ³⁾

Astfel a incetatu episcopi'a Ienopoliei si a dõu'a òra, cã se se nasca din ea episcopi'a de astãdi a Aradului. Èra Ineulu se numesce Boros-Ienõ in comitatulu de astãdi al Aradului, redus in cele *bisericesci la protopopie*.

Provenienti'a acestei inscripțiuni lapidarie la biseric'a serbesca de astãdi si nu la cea romanescã nu ni-este cunoscuta cu positivitate.

* * *

Privind conspectele inca odata, dupa cum au vediut lumina dilei prin tipariu, vomu observã in celu mai vechiu, carele s'a publicatu in Schematismulu Fagarasiului la 1842 dupa manuscrisulu latinu a lui Samuil Clain, inca pe un arhieru cu numele Sav'a pe la anul 1618 mortu la anulu 1625. Asemenea si la „Laurian“ si „Popea.“ Èra la Golubinszky se pomenesce un arhieru Sav'a la anul 1620, precand fericitulu episcop Filaret Scribanu pomenesce pe la anulu 1621 pe òre care Teofil de Archiepiscopu si Mitropolitu al Albei-Iulie, era Sav'a lipsesce cu totulu.

Fiind-cã un arhieru Sav'a se pomenesce de mai multi istorici, pe acestu timpu a trebuitu se fie trait si esistatu, inse istoricii nostri nu convinu in pãreri, cã, cãnd, si pana cand a fostu arhieru ?!

Deca luãmu in considerare disele Prea Santiei Sale fericitulu episcop Filaret, dela pg. 196 a operei sale, cã pe la anulu 1621, era Teofilu Archiepiscopu in Alb'a-Iuli'a, carele mai inainte fusese episcopu la Rîmnicu, era mai tardu pe la anulu 1637 deveni Archiepiscopu al Ungro-Valachiei in „Tergoviste,“ atunci ar trebui se-i credemu, cã-ci precum insusi marturisesce, a avutu la dispozitie „brevi manu“ multe si varii documente in virtutea caror'a se pronuntiasse si fiind incã cu osebita privire si la acea imprejurare, cã oper'a s'a posthuma tiparita prin prea Santi'a S'a Iosif Bobulescu la Iasi 1871 este numai un estras d'intr'un materialu manuscriptu mai bogatu aprõpe 400 cõle!

Sav'a numit spre deosebire al II-lea, era pana aci pretotindenea de unii scrietori bisericesci Sava I., a potut

¹⁾ „Zde prinesei i polajen costi Blajeno pocivsih Archierov Aradshih Ienopolisky Ioanichia Martinovits koi prestavisia valetu 1719. tacõjde i Scfronia Ravaniceanina koi prestavilse vlõto 1725. bndi im vecinaia pamet.“

²⁾ Domnul Vichentie Ioanovicu, episcopul Aradului, Magno varadinului, Ienopoliei si Zaranului si comitatului Bihar si Halmagiului etc. Alt antemis dela urmatoriulu lui Vichentie, dela Isai'a Antonovicu (1731—1749) este asemenea lui in titulatura, in inscripțiune, formatul e inse mai micu. Si la unulu si la altulu valëtulu, precum si numirea comunei a disparutu. Caus'a pote fi, cã nu s'au scrisu cu cernela buna, carea de atãtia aui, cu timpulu a disparut. Inscriptiunea este cea de comunu slavona si e descoperita si decopiatã prin autoriulu acestei disertatiuni in vër'a anului 1884. prin bunavointi'a zelosului parochu primariu de acelu Partenie-Zaslo-Pop.

governã biseric'a ort. a Romaniloru Transilvaneni, dela anulu 1618, numai pana la anulu 1620, s'au maximam inceputulu anului 1621. A potutu trai retrasu, ori chiaru lipsitu preste anulu 1620, pana la 1625, când e insemnat cã murise.

Am disu Sav'a I. a guvernatu biseric'a ort. Transilvana romana de pe la 1602, pana 1608, s'au inceputulu anului 1609, la care anu aflãm pre Teoctistu; dupa acea circa pe la anulu 1613, pe Iosif, pe la anulu 1618, pe Danilu si pe la anulu 1618 pe Sav'a.

Acum se nasce intrebarea, òre n'a potutu fi Sav'a al II, tot celu de antãiu, cu titlulu de al III, a dõua òra arhierulu Albei-Iulei? Nu potu se me demitu a me pronunciã de asta data si asupra acestei cestiuni delicate!

Me intorc la Teofilu, fiind-cã vorbiãm de un Teofilu Archieru al Albei-Iulie.

Teofilu scurtu timpu, numai un anu a fost Archieru Albei-Iulie, adeca la anulu 1621, dupa Filaret Scribanu. Si dupa acea nu scim din ce cauza a trecut òra pre-cum se pare la Rîmnicu, unde lu-aflãm dela anulu 1622, pana la anul 1636, dupa cum ni-spune Dl. Bas. Pop in analecte sale. ³⁾

Deca Teofilu a fostu Archieru si Mitropolitu preconisatu al Albei-Iulie la anulu 1621, atunci retragen-duse, precum se pare, din caus'a persecutiuniloru *eterodoxiloru*, nu a incetatu a se numi pre sine Archiepiscopu si Mitropolitu si la Rîmnicu.

Condic'a manuscriseloru episcopiei Rîmnicului ne-ar potea deslusã si in acẽsta cestiune dubiosa. De òrace Ignatie carele a fostu renduit preste cãtiva ani episcopu al Rîmnicului, imitand pe antecesorii sei, se titulase pe la anulu 1646 „*Archiepiscopu Rîmnicului si al tõtei Mehedii*“ ⁴⁾ Era pe la anul 1659 *Archiepiscopu si Mitropolitu Rîmnicului si al tõtei Tieri*. (Bisericã ortodoxa Romana, 1884. Nru 4, pag. 243.)

Pre la anulu 1637 se alese Teofilu Archiepiscopu al Ungro-Walachiei, arhipastorind biseric'a ort. a Romaniei pana la 1647 cand muri.

Al treilea Archiepiscopu si Mitropolitu al Albei-Iulie cu numele Sav'a este acel'a, carele a pastoritu biseric'a ortodoxa din Transilvani'a dela anul 1656—1680—82. Acest'a se numesce antaiulu de P. Maior, Cipariu, in „Acte si fragmente“ de Clain, I. Hintz., N. Popea etc. si numai de fericitul A. Bar. de Siaguna de al III-lea.

Mai aprobe istori'a acestui arhieru este cunoscuta destulu de bine din opurile lui Clain, Sincai, Popea etc.

Insemnãmu numai, cã la anulu 1680 a fost depus din demnitatea arhieresca, era la anulu 1682 si-detõ nobilulu seu suflet in manile creatoriului, sub cele mai grele si triste suferintie ce-le amintesce istori'a.

Al patrlea Archiepiscopu si Mitropolitu al Albei-Iulie cu numele Sav'a este acel'a, carele a pastoritu biseric'a ortodoxa din Transilvani'a dela anul 1684—1687.

Terminãnd cu tote in fine completãm aproximativ pe cât ni-este cu potintia seri'a cronologica a Archiepiscopiloru si Mitropolitiloru Albei-Iulie s'au a Belgradului Transilvaniei in urmatoriulu modu:

1. Ioanu: 1599—1600 sãu 1602.
2. Sav'a: circa dela anulu 1602 pana la 1608 s'a 1609.
3. Teoctistu: 1609.
4. Iosifu (pomenitu de Clain) circa pe la anulu 1613.
5. Danilu: circa 1618.
6. Sav'a al II: 1618—1620 mortu la 1625. (Clain.)

³⁾ Bas. Pop. Analecte istorice, manuscrisu la Dl. T. Cipariu tom. II. pag. 215. citate in „Acte si fragmente“ de T. Cipariu pag. 229.

⁴⁾ Mehadia de astadi in dieces'a Caransebesiului.

7. Teofilu : (pomenitu de F. Seribanu) la anulu 1621.
8. Dositei : 1627.
9. Sav'a III : supra numitu Brancovicu et Corenitiu de Podgoriti'a dela 1656—1680 ; mort la 1682.
10. Iosifu : 1680.
11. Iosafatu : 1682.
12. Sav'a al IV : supranumit Vestemenealu dela 1684 pana la 1687 etc.

Despre alti arhieri vomu vorbi alta data *cu alta* ocaziune. Acum numai la atata ne-am marginitu.

D i v e r s e.

* *Diu'a nasceri Majestatii Sale*, pre gratiosului nostru Imperatu si Rege *Franciscu Iosif* Antaiulu s'a serbatu din partea bisericeii nostre cu solemnitatea obicinuita. In biserica nostra catedrala din Arad a oficiatu in acesta di Pre Santi'a S'a parintele Episcopu *Ioan Metianu*, cu asistenti'a preotimei din localitate unu Te-Deum pentru indelung'a vietia si sanatate a Majestatii Sale. De asemenea s'a serbatu acesta di in tote bisericile apartinetorie eparchiei nostre cu tota solemnitatea.

* *Chirotonire*. Dilele trecute s'a chirotonitu intru preotu prin Pre Santi'a S'a parintele Episcopu *Ioan Metianu*, clericulu absolvatu *Ioan Iercanu*, pentru parochi'a vacanta din Zarandu. Felicitamu pre noulu nostru confrate, si dorimu, ca Ddieu se-i ajute se pota servi cu demnitate altariului Domnului!

* *Gimnasiulu romanu din Brasiovu* a fost cercetat in anulu trecut de 240 scolari gr. or., 26 gr. cat. si 7 de legea mosaica. La scolele reale romane din Brasiovu au fost 96 scolari gr. or., 9 gr. cat. La scolele comerciale romane din Brasiovu, numerulu scolarilor a fost 333 gr. or., 1 gr. cat. si 1 de legea mosaica. Contingentulu celu mai mare de elevi ai scolelor romane din Brasiovu lu-da comitatele Brasiovu si Fagarasiu.

* *Multiamita publica*. Subscribulu comitetu in numele comunei bisericesci gr. or. din Beiusiu, se semte indatoratu pe acesta cale a aduce multiamita ferbinte tuturoru acelor domni marinimosi, cari la glasulu nostru rugatoriu si in urmare apelului trimisu la cunoscutii nostri, au binevoitu a contribui la renovarea bisericii nostre, si anume:

I. In list'a Domnului *Ignatie Papp*, secretariu consistorialu in Arad au contribuit: DD. Ilustritatea Sa Domnulu Episcopu *Ioan Metianu* 50 fl. colectantele *Ignatie Papp* 20 fl. *Augustin Hamsea*, referinte consist. 5 fl. *Vasiliu Belesiu*, prot. Radn'a 5 fl. *Demetriu Bonciu*, notariu publicu Arad 3 fl. *Demetriu Antonescu*, adv. Arad 2 fl. *Dr. Georgiu Plopu*, adv. Arad 2 fl. *Petru Truti'a*, adv. 2 fl. *Anonim* 2 fl. *Lazaru Tescul'a*, profesoru Arad 2 fl. *Petru Ionasiu*, asessoru consist. Arad 2 fl. *Georgiu Balanu*, preotu B.-Comlosiu 2 fl. *Georgiu Purcariu*, contabilu Arad 2 fl. *Dr. Ioan Trailescu*, prof. Arad 2 fl. *Traianu Puticiu*, prof. Arad 2 fl. *Ioan Belesiu*, adv. Arad 2 fl. *Stefanu Tamasdanu*, preotu Pecic'a 2 fl. *Alesandru Mihailovicu*, negutiatoriu Arad 2 fl. *Georgiu Papp*, archivaru consist. Arad 2 fl. *Iustinu Dascalu*, preotu Micalac'a 2 fl. *Emilia Dascalu n. Florescu* 1 fl. *Dr. Atanasiu Sian-doru*, prof. pens. Arad 1 fl. *Teodoru Ceontea*, prof. Arad 1 fl. *G. Selagianu*, preotu Capolnasiu 1 fl. *Mihaiu Suci*,

preotu Buteni 1 fl. *Paulu Milovanu*, notariu Mandrulocu 1 fl. *Sigismundu Bejan*, clericu abs. 1 fl. *Vincentiu Pantosiu*, preotu G. Varsianu 1 fl. *Gavrilu Bodea*, preotu Arad 1 fl. *Petru Popovicu*, invetiatoriu Arad 1 fl. *Petru Cimponeriu*, invetiatoriu Pecic'a 1 fl. *Nicolau Bogdanu*, preotu S. Nicolaulu-micu 1 fl. *Mari'a Bogdanu n. Florescu* 1 fl. *Moise Babescu*, preotu Fenlacu 1 fl. *Aesentie Florescu*, proprietariu Arad 1 fl. *Pözl Miksa*, Arad 1 fl. *Mihaiu Zsirosi*, calcunariu Arad 1 fl. *Iosifu Moldovanu*, invetiatoriu Arad 80 cr. *Eli'a Dogariu*, preotu Arad 50 cr. *Alexie Moldovanu*, maestru Arad 50 cr. — de tot 131 fl. 80 cr.

II. In list'a dlui colectante *Mihaiu Veliciu*, advocatu in Chisineu:

Colectantele 40 fl. apoi dnii: *Pavel Tulcanu*, Chisineu 5 fl. *Iuliu Russu*, Chisineu 3 fl. *Simeonu Morariu* 2 fl. *Ilén'a Veliciu n. Popovicu* 10 fl. *Ioanu Selagianu*, Talposiu 2 fl. *Stefanu Kirilovics*, Misc'a 1 fl. *Rusu Vasilie*, Talposiu 1 fl. *Costanu Frentiu*, Talposiu 1 fl. *Georgiu Vasarianu*, Talposiu 1 fl. *Ilie Pinteru*, Chisineu 1 fl. *Ioanu Popovicu*, Chisineu 1 fl. *Onuti* Tieranu, Chisineu 1 fl. *Simeonu Cociuban*, Chisineu 50 cr. *Ioanu Rafila* 50 cr. v. *Ilén'a Vulcanu* 50 cr. *Ionu Micula* 1 fl. *Demetriu Sabau* 50 cr. *N. N.* 2 fl. *Coste Stefanu* 1 fl. *Georgiu Misiciu* 50 cr. de tot 75 fl. 50 cr.

III. In colect'a dlui *Petru Chirilescu*, protopopu in Kétegyháza:

Dela colectante 1 fl. 30 cr. apoi dnii: *Iosifu Ardeleanu*, parochu Kétegyháza 1 fl. *Nicolau Serbu*, not. Kétegyháza 2 fl. *Stef. Dolg'a*, invetiatoriu 1 fl. *Vasiliu Belesiu*, capelanu 1 fl. *Petru Biberea*, parochu Giul'a 1 fl. *Demetriu Popovicu*, Otlac'a 1 fl. *Stefanu Rusu*, Otlac'a 1 fl. *Georgiu Dum'a*, Otlac'a 20 cr. *Georgiu Ungurianu* 20 cr. *Ioanu Pituti* 1 fl. *G. Rusu*, invetiatoriu 50 cr. *Albu Ioan B.* 30 cr. *Ioanu Giulanu*, preotu 1 fl. *Ioanu Jancu*, Cinteiu 1 fl. *Pavelu Stana*, invet. Simand 1 fl. *Maxim. Leucuti'a*, preotu Simandu 1 fl. *Nicolau Petrila*, parochu Macea 1 fl. *Georgiu Bragi'a*, preotu Macea 1 fl. *G. Oprea*, inv. Macea 50 cr. *Moise Mladinu*, parochu Curticiu 1 fl. *Ioanu Avramu*, parochu Misc'a 1 fl. — de tot 20 fl.

IV. In list'a dlui *Floriantu Bozganu*, Caransebesiu: DD. colectantele 2 fl. *Prea Santi'a Dlu Episcopu I. Popasu* 10 fl. *Ioanu Bartolomeu* 1 fl. *Peregrinulu* 1 fl. *Ioanu Nemoianu* 1 fl. *Gavrilu Zavoiianu* 40 cr. *Demetriu Iancovicu* 40 cr. *Moise Peja* 20 cr. *Qirrol Webea* 20 cr. *Mihaiu Popovici* 10 cr. *Nicolau Rusu* 10 cr. *Müller Carol* 40 cr. *Const. Zugrav* 40 cr. *Ioanu Mihaiu* 50 cr. *Almajanulu* 2 fl. *Tom'a Martinov* 50 cr. *Altu Almajanu* 1 fl. *Demetriu Benea* 50 cr. *Lüchtnack* cu 1 fl. *Const. Burdianu* 1 fl. *Patriciu Dragalina* 50 cr. *Pört'a orientala* 1 fl. *D. Darabantu* 1 fl. *Müller Fülöp* 1 fl. *Traianu Barzu* 1 fl. *An'a Bozganu* 80 cr. — de tot 29 fl.

V. In list'a dlui *Dr. G. Plopu*, adv. Arad: DD. *Ioanu Ardeleanu*, Sinteia 2 fl. *Demetriu Bot'a*, Curticiu 1 fl. *Georgiu Telescu*, Arad 1 fl. *Traianu Pacu*, Arad 1 fl. *Corneliu Ardeleanu*, Arad 2 fl. *Lucreti'a Tamasdanu*, Arad 1 fl. *Dr. Georgiu Plopu* si soci'a 10 fl. *Gavrilu Papp*, notariu Sioimosiu 1 fl. *Budai* 1 fl. — de tot 20 fl. (Va urmá.)

Beiusiu, in 7. Augustu 1888.

Comitetulu parochialu gr. or.

C o n c u r s e.

In urmare dispusetiunei Venerabilului Consistoriu diecesanu de dto. ^{18/30} Iuniu a. c. Nr. 2495. se escrie concursu pre parochi'a devenita vacanta dupa mórtea preotului *Petru Dimitrescu* din Chesintiu, protopresviteratulu Lipovei, cottul Timisiu, clasificata de class'a prima, cu terminul de 30 de zile dela prim'a publicare.

Emolumintele sunt: un'a sesiune parochiala de 30 jugere pamentu aratoriu, unu platiu parochialu intravilanu, birulu si stolele usuate dela acea parochia; — cari tóte la olalta dau unu venitu anualu aproximativu de 800 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia, sunt avisati: cá recurrencele lor, instruite conform statutului org. si regulamentului pentru parochii, adresate comitetului parochialu, pana la terminul sus numitu, se le subscérna parintelui Voicu Hamsea, protopresviteru in Lipova (B.-Lippa), avénd densii a-se presentá in vre-o Dumineca séu serbatóra, la st. Biserica din Chesintiu spre a-se face cunoscuti poporului si a-si aretá desteritatea in cantarile rituale, respective in predicare.

Chesintiu, in 24. Iulie 1888.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: VOICU HAMSEA, m. p. protop. tractualu.

—□—

Pentru statiunea invetiatorésca nou-infiintata de a dóu'a clasa din Bars'a, in inspectoratulu Buteniloru cu salariu anualu de 300 fl. 8 stângeni de lemne, din cari se se incaldiesca si scól'a, cuartiru liberu cu gradina de legumi, — prin acést'a se escrie concursu cu terminu de alegere la 8. Septemvre a. c. st. v. — pana cându recurentii se voru presentá vre-odata in comuna spre a face cunoscintia cu alegatorii si-si voru presentá pe calea inspectoratului scolaru cercualu recurrencele loru proveidute cu documentele necesarie precum si cu documentu despre aceea cá sciu conduce chorulu bisericescu.

Bars'a, la 4. Augustu 1888.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: CONSTANTINU GURBANU, m. p. protopresviteru, inspect. cerc. de scóle.

—□—

Pentru deplinirea postului de invetiatoriu definitiv dela scól'a pararela gr. or. rom. din Belintiu, se escrie concursulu cu terminu de alegere pe diu'a de 11/23. Septemvre 1888.

Emolumintele sunt: in bani gat'a 300 fl, in naturalie 1 1/2 juger pamentu aratoriu, locuintia libera cu 1/2 jugeru gradina intravilana, 32 metri de lemne, din cari se se incaldiesce si scól'a; pentru scripturistica si conferintie 10 fl si cate 40 cr. dela inmormentari când i-este rendulu a fi chiamat.

Recurrencele ajustate, conformu Statutului organicu si cu atestatu de cualificatiune invetiatorésca si din limb'a magiara, sunt a-se tramite parintelui protopresviteru tractualu Georgiu Creciunescu in Belincz p. u. Kiszotó, avénd recurentii in vre-o dumineca ori serbatóre a-se presentá in biseric'a locala, spre a-si aretá desteritatea in cantari si tipiculu bisericescu.

Alesulu invetiatoriu déca nu va posiede calificatiunea artei musicale, in catu se póta conduce corulu vocalu din locu: i-este obligatu a-si insusi acea calificatiune dela instructorulu ce i-va procurá corulu vocalu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: GEORGIU CRECIUNESCU, m. p. prott. si insp. scolaru.

—□—

Pentru deplinirea postului invetiatorescu din comun'a Margine, protopresviteratulu Oradii-mari, se escrie concursu cu terminu de alegere pe 28. Augustu (9. Septemvre) a. c.

Emolumintele: 1) Dela 70 nr. à 50 cr. la olalta 35 fl.; 2) Dela 35 prunci deobligati la scól'a à 50 cr. 17 fl. 50 cr.; 3) Dela 11 prunci deobligati la scól'a de repetitiune à 50 cr. 5 fl. 50 cr.; 4) Grâu si cucuruza in bómbe

13 cubule si 2 mesuri, computatu in 65 fl.; 5) Pamentu aratoriu si livada 16 jugere pretiuitu in bani 80 fl.; 6) Dile de lucru: cu plugulu 20 per 1 fl. 50 cr., — cu mâ-nile 50 à 50 cr. computeate in bani 55 fl.; 7) Lemne de incalditu 3 orgii 15 fl.; 8) Venitulu cantoralu: dela inmormentare mare 1 fl. 20 cr., mica 50 cr., maslu 50 cr., festania 10 cr., cununia 50 cr., computeate la olalta 20 fl.; 9) Cortelu cu gradina pretiuitu in 20 fl. — de tot 313 fl. v. a.

Recurrencele ajustate conform prescrielor Statutului organicu, si adreseate comitetului parochialu, se se tramita subscrisului in Oradea-mare (N. magyar uteza 22 sz.) pana in 24. Augustu (5. Septemvre) a. c., avendu recurentii in vre-o Dumineca ori serbatóre a-se presentá in biseric'a din Margine, spre a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu. Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: TOM'A PACALA, m. p. prot. insp. scl.

—□—

Conform Inaltei inviatiuni archierescei din 2/14. Noemvre an. tr. Nr. 3782, prin acést'a se escrie concursu cu terminu de 30 zile dela prim'a publicare, pentru definitiv'a indeplinire a postului invetiatorescu, de scól'a parochiala ort. rom. din Hodoni, inspectoratulu de scóle alu Vingei, pre langa urmatóriele emoluminte:

1. Numerariu 178 fl. 70 cr. v. a. salariu fixu.

2. In natura a) 60 meti de grâu; b) 4 1/2 jugere pamentu, 1/2 aratoriu, 1/2 fénatiu; c) 4 orgie de lemne numai pentru invetiatoriu; d) 8 orgie de paie, din cari are a-se incaldí si salonulu de invetiamentu, e) cortelu liberu, f) gradina de legume.

3. Pausialu. g) pentru scripturistica 5 fl. h) pentru conferintie 10 fl. pre langa carausia in natura.

4. Dela inmormentari, fia mari fia mici; câte 20 cr. Aspirantii, cari vor reflectá la acestu postu, sunt pofiti, recurrencele sale instruite cu documintele ce le prescrie legea Biserice si a Tieri, — de langa cari se nu lipsésca atestatu de conduita dela concernintele inspectoru de scóle bisericescu, — intitulate comitetului parochialu din parochia Hodoni, — a-le substerne M. On. oficiu inspectoirescu de scóle in Baráczház (Temes-megye).

In restimpulu celoru 30 de zile, cá intervalu pentru insinuarea recurselor, se pretinde dela recurenti a-se presentá la faci'a locului, spre a-si aprobá desteritatea cantoralu si tipicalu in s. bisericu, si a-se face cunoscuti poporulu.

Cei ce vor documentá: dexteritate in pomologi'a si apicultur'a; — nu altcum, capaci pentru diriginti'a corulu vocalu existente deja; — apoi cari au fostu in functiune docentala, si vor atestá, cá au manipulat cu succesu Cassa parsimoniala scolaru, — pre langa posederea cualificatiunei generale invetiatoresce, — deci caeteris paribus, — vor fi preferiti.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: IOANU MUNTEANU, m. p. inspectoru de scóle.

—□—

Pentru deplinirea definitiva a statiunelor inviatiatoresce din inspectoratulu „Risculitiei“ protopresviteratulu Halmagiului se escrie concursu si anume:

a) Pe statiunea invetiatorésca din „Ciungani“, cu carea sunt impreunate urmatóriele emulominte anuali: bani gat'a 160 fl. v. a., 5 orgi lemne lungi, cuartiru separatu, gradina de pomaritu si legume, precum si stólele cantoralu unde va fi pofitu, éra terminulu alegerei va fi in 28. Augustu, st. v. a. c. deminéti'a la 10 óre.

b) Pe statiunea inviatiatorésca din „Pravaleni“, impreunata cu urmatóriele emulominte anuali: bani gat'a 120 fl. v. a., 5 orgi lemne, cuartiru separatu, gradina de pomaritu si legume si stólele cantoralu unde va fi pof-

titu, cu terminul de alegere pe **28. Augustu** st. v. a. c. dupa améidi la 2 óre.

c) Pe statiunea invetiatoréscă din „**Tomesci**,” cu carea sunt impreunate urmatóarele emoluminte anuali: 200 fl. v. a. bani gat'a, 5 orgi lemne, cuartiru si gradina de legume, si terminulu alegerei va fi in **29. Augustu** st. v. a. c.

Domnitorii de a ocupá vre un'a din acestea statiuni sunt avisati recursele providute cu tóte documintele prescise in „Statutului organicu“ ale adresá Comitetului parochialu, si celu multu pana la **27. Augustu** st. v. a. c. ale tremite subscrisului inspectoru scolar in Risculiti'a p. o. Bai'ade-Crisiu (Körösbánya.)

Pentru Comitetele parochiale:

Ioanu Micluti'a, m. p.
inspectoru scolaru.

—□—

Se escrie concursu pentru diplinirea definitiva a urmatóreloru posturi invetiatoresci din inspectoratulu Beiusiului, cottulu Bihoru, anume:

I. **Top'a superióra**, cu urmatóarele emoluminte: a) in bani gat'a 72 fl, b) 14 cubule de bucate, c) 8 orgii de lemne, d) 2 mesuri de fasole, e) 80 portiuni de fênu, 80 de paie, f) venitele cantorale socotite la 30 fl., locuintia acomodata cu gradina buna socotite tóte la olalta: 260 fl.

II. **Nimoesci**, cu urmatóarele emoluminte: Bani gat'a 108 fl., 15 cubule bucate in pretiu de 35 fl, 150 portiuni de fênu in pretiu de 30 fl, 15 fl din paie, 6 mesuri de fasole in pretiu de 6 fl, din gradin'a scólei unu venitu de 5 fl, venitele cantorale 30 fl, din mortvane unu venitu de 30 fl, si alte accidentii — sum'a tóta se redica la 332 fl.

III. **S.-Saldabagiu**, cu urmatóarele beneficii: In bani gat'a 120 fl, in pretiulu aloru 8 stângini de lemne 48 fl, din 148 portiuni de fênu 44 fl si din 148 portiuni de paie 14 fl 80 cr, din unu pomentu de 3 cubule venitu 20 fl, din venitele cantorale 20 fl, dela comuna 6 cubule de bucate 32 fl, venitul din gradin'a scólei 5 fl, tóte la olalta dau sum'a de 304 fl 20 cr.

IV. **Campani Pm.**, bani gat'a 100 fl, 12 cubule de bucate, 6 stângini de lemne, 2 mesuri de pasula, venitele cantorale si locuintia cu gradina.

V. **Fenerisiu**, bani gat'a 120 fl, 12 cubule de bucate à 5 fl = 60 fl, siese stângini de lemne in pretiu 60 fl, pamentul scólei in pretiu de 20 fl, trei mesuri de fasole in pretiu de 6 fl, din 120 portiuni de fênu 24 fl, din gradin'a scólei unu venitu de 20 fl, tóte la olalta: 310 fl. v. a.

VI. **Sohodolu L.** In bani gat'a: 100 fl, bucate 8 cubule, lemne 6 stângini, dela tóta cas'a unu fuioru, stólele cantorale, cuartiru cu gradina tóte la olalta are a-le folosi.

Doritorii de a ocupá un'a din acestea statiuni — au a-si trimite recursele sale ajustate conformu statutului organicu — subscrisului inspectoru scolaru in Robogány — pana la **27. Augustu** st. v. ér in 28 si 29. Augustu v. se-va tiené alegerea.

Robogani, la 30. Iuliu 1888.

Pentru comitetele parochiali:

Elia Moga, m. p.
protop. insp. scol.

—□—

Pentru deplinirea postulu invetiatorescu din comu-**Monerau**, protopopiatul si inspectoratul Borosineului, se escrie concursu cu terminu de alegere pe **21. August** a. c. st. v.

Emolumintele sunt:

1. In bani gata 180 fl. — 2. In naturalii 14 cubule jumetate grâu, jumetate cucurudiu. — 3. Lemne 14 m. din cari e a-se incaldii si scól'a. — 4. Fên 12 m. m. — 5. Cuartiru liberu cu gradina de legumi. — 6. Accidentii dela inmormintári unde va fi pofitu.

Doritorii de a ocupá acest post au recursele sale ajustate conform presciselor legii, si adresate Comitetului parochialu a-le trimite subscrisului inspectoru scolaru in Borosineu (Borosjenő), pana la diu'a alegerei.

Monerau, 17. Iuliu 1888.

Comitetul parochialu.

In contielegere cu insp scolar: **IOANU CORNEA**, m. p. protopresviteru.

—□—

Escriindu-se concursu pe statiunea invetiatoréscă gr. ort. dela scól'a inferióra din **Igrisiu (Egres)**, comitatulu Torontál si neinfaciosiandu-se nici unu recurinte, — comitetulu parochialu escrie nou concursu pe acea statiune pe langa urmatóarele emoluminte:

1) In bani gat'a 200 fl. v. a. 2) 40 chible grâu. 3) Cortelu liberu cu dóue chilii acomodate si gradina dela acelu cortelu.

Dela recurenti se recere a avea cualificatiunea receruta conformu „Statutului organicu“ si testimoniu de limb'a magiara. — Alesulu de ocamdata va fi numai provisoriu aplicatu — ér dupa o portare buna morala se va intari definitivu.

Aspirantii la acestu postu au a-si trimite recursele lor adresate Comitetului parochialu, Multu Onoratului Domnu Teodoru Popoviciu, inspectore scolaru in Sietinu (Sajtény) cottulu Csanád, pana la **15/27. Augustu a. c.** cand se va tiené si alegerea, — ér pana atunci a-se presentá in St. Biserica spre a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu. — Recursele intrate in diu'a alegerii nu se vor primí.

Datu in Igrisiu (Egres), din siedinti'a comitetului parochialu tienuta la 4/16. Iuniu 1888.

Filipu Mind'a, m. p.
presiedinte.

Cu invoirea mea: **TEODORU POPOVICIU**, m. p. insp. scl.

—□—

Pentru statiunea invetiatoréscă din **Almasiu**, in protopresviteratulu Buteniloru, cu carea este impreunatu salariulu 1) in bani 168 fl. 2) in rescumperarea fênelui 22 fl. 50 cr. 3) bucate 20 sinice, 12 de grâu si 8 de cucuruzu, 4) lemne 12 stingini, din cari se se incaldiésca si scól'a, 5) cuartiru liberu si gradina de legume — prin acést'a se escrie concursu cu terminu de alegere pe **14/26. Augustu a. c.** — Recurintii in acestu terminu se voru presentá la biserica spre a-si face cunoscentia cu alegetorii si pana in ajunulu alegerei si-voru presentá recursele lor bine ajustate cu tóte documintele recerute — inspectorului cercualu de scóle.

Almasiu, la 10. Iuliu 1888.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **CONSTANTINU GURBANU**, m. p. protopresviteru, inspect. cercualu de scóle.

—□—

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci din **Chertisiu**, in cerculu inspectoralulu alu Buteniloru, prin acést'a se escrie concursu cu terminu de alegere la **21. Augustu st. v.**

Salariulu 1) in bani 100 fl. 2) in bucate 10 sinice, cinci de grâu si cinci de cucuruzu, 3) lemne 8 stângeni, din care se se incaldiésca si scól'a, 4) pamentu aratoriu 1/2 sesiune, 5) pentru conferintie 5 fl. 6) pentru curato-ratu 10 fl. 7) stole dela inmormentári câte 20 cr. 8) cu-artiru liberu cu gradina de legume.

Recurentii pana in ajunulu alegei si voru substerne recursule lor cu documentele recerute si se voru presentá vre-o data la biserica spre a-si face cunoscentia cu alegeitorii.

Chertisiu, la 15. Iuliu 1888.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: CONSTANTINU GURBANU, m. p. protopresviteru, inspect. cercualu de scóle.

—□—

Pentru deplinirea definitiva a postului invetiatorescu dela scól'a gr. or. romana din comun'a **Ponor'a**, protopresviteratul Pestesiului cottulu Bihor — se publica concursu cu terminu de 30 zile dela prim'a publicare.

Emolumintele sunt: a) bani gat'a 300 fl. v. a. b) 10 cubule de bucate, c) 6 stangeni de lemne din care se va incaldi si scól'a, d) quartiru liberu cu gradina spatiósa.

Doritorii de a ocupá acést'a statinne au se substérna recursulu ajustatu cu testimoniulu preparandialu si a esamenului de cualificatiune subscrisului in Lugasiulu de sus, p. u. Élesd, ér pana la alegei se se presinte in biserica de acolo spre a-si aretá desteritatea in cantari si tipicu.

Lugasiulu de sus, la 24. Iuliu st. v. 1888.

In contielegere cu comitetulu parochialu :

Teodoru Filipu, m. p.
inspectoru scolaru.

—□—

Pentru statiunea vacanta invetiatorésca din **Caraseu**, se publica concursu.

Dotatiunea :

1) bani gat'a 140 fl. 2) 12 cubule de bucate, 3) 6 stangeni lemne de focu, din cari se va incaldi si scól'a, 4) pamentu aretoriu de 6 mesuri, 5) dela mortu mare 40 cr. dela micu 20 cr. 6) Quartiru, si gradina de legumi.

Recurentii se-si substérna petitiunile ajustate cu documentele prescise, pana in 15/27. Augustu a. c. la subsemnatulu in Ökrös.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu : PETRU SUCIU, m. p. protopresviteru.

—□—

Pentru distribuirea a unui, eventualu doue s'au trei stiependii de câte 200 fl., din fundatiunea „Elen'a Ghiba Birt'a,” se escrie concursu pana in 23. Aug. (4. Sept.) a. c.

In sensulu testamentului, la aceste stiependii, au dreptulu a recurge numai tineri cari studiéza cu succesu bunu la vre-o scóla publica, si suntu de religiunea gr. or. si de nationalitate romana séu gréca, din comitatele : Arad, Bihor, Bichisiu si Cianad, si ai caroru parinti n'ar fi in stare a-i sustiené la studii.

Rudeniile fericitei fundatóre vor avé preferintia.

Recurentii au a-si inaintá subscrisului, petitiunile lor, providute cu recerutele dovedi, pana la terminulu mai sus aretatu.

Aradu, 23. Iuliu (4. Augustu) 1888.

Ioanu Metianu, m. p.

Episcopulu Aradului,
cá pres. comitetului fundationalu.

—□—

Pentru deplinirea postului de preotu impreunatu cu celu invetiatorescu gr. or. de class'a III. din **Bunea**, se escrie concursu cu terminu de alegei pe diu'a de 29. Augustu st. v. a. c.

Emolumintele sunt: un'a sessiune de 30 jugere parte aratoriu, parte fenatia; platiu parochialu intravilanu de 1/2 jugeru; 600° gradin'a scólei; 1/2 jugeru estravilanulu scólei; câte un'a mesura de cucuruзу despoiatu

dela 100 numeri de case; stol'a indatinata s. a., 20 cr. pentru un'a molitva; pentru un'a logodna, cu vestirile si cununi'a la olalta 5 fl; pentru un'a inmormentare simpla sub 7 ani câte 1 fl. 20 cr. éra la cei preste 7 ani 3 fl. 50 cr.; pentru unu evangelistu 1 fl., — afara d'acea in bani numerari 100 fl.; 20 meti de cucuruзу in bómbe; 10 meti de gráu; 8 orgii de lemne din cari se incaldiesce si scól'a; si locuintia libera in edificulu scólei.

Recursule ajustate conform presciseloru „Statutulu organicu“ se se tramita pana in 27. Augustu st. v. a. c. parintelu protopopu tractualu Georgiu Creciunescu, in Belincz, p. u. Kiszetó; avendu recurentii in vr'o Dumineca ori serbatóre a-se presentá in biserica locala, spre a-si aretá desteritatea in cuventari ori cantári bisericesci.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: G. CRECIUNESCU, m. p. prot.

—□—

Pentru deplinirea definitiva a postului invetiatorescu din **Ucurisiu**, se publica concursu cu terminu de alegei pe 21. Augustu (2. Septemvre) a. c.

Dotatiunea e urmatóri'a:

1) In bani numerari, dela

a) comun'a *Ucurisiu*, si fili'a *Boghii* 62 fl. 50 cr.
b) remuneratiune dela episcopulu latinu 27 fl. — cr.

2) pamentu aratoriu si fenatiu de 7 jug. 800° castrale.

3) 16 cubule de bucate.

4) 6 stangeni de lemne din cari are se se incaldiesca si localitatea de invetiamentu.

5) Pentru fênu unu relutu de 47 fl. 50 cr.

6) Veniturile cantorale dela mortu mare 40 cr. dela micu 20 cr.

7) Quartiru, — cu intravilanu de 1509°.

Recurentii se-si substérna petitiunile instruite cu documintele prescise la subsemnatulu protopresviteru in Ucurisiu (Ökrös) pana la diu'a de alegei, si totodata se se presinte pana atunci in cutare Dumineca séu serbatóre in s. biserica locala spre a-si aretá capacitatea in cantare si tipicu.

Ucurisiu, 17. Iuliu 1888.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: PETRU SUCIU, m. p. protopresviteru.

—□—

Pentru ocuparea postului cantoru-invetiatorescu la scól'a confesionala gr. or. rom. din comun'a **Sintea**, cottulu Aradului protopresviteratulu Chisineului, se escrie concursu cu terminu de alegei pe diu'a 21. Augustu a. c. st. vechiu.

Emolumintele sunt:

1) In bani gat'a 150 fl. v. a. 2) 10 mäjii fênu, 3) 5 orgii de lemne in natura, din care are a-se incaldi si scól'a, 4) pentru scripturistica 5 fl. 5) pentru participare la conferintia 5 fl. 6) 1/4 sessiune pamentu estravilanu, 7) Quartiru cu gradina de legumi, 8) éra dela morti stól'a indatinata: dela cei mari 40 cr. éra dela cei mici 20 cr.

Doritorii de a ocupá acestu postu suntu avisati a-si subscrerne recursule lor providute cu documintele necesarie si adresate comitetului parochialu gr. or. din Sintea, dea dreptulu Reverendissimului Domnu protopresviteru si inspectoru Petru Chirilescu, in Kétegyháza, pana in 15. Augustu a. c.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: PETRU CHIRILESCU, m. p. inspectoru scolaru.

—□—